

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

За промени в изборното законодателство на
Базата на наблюдението на изборите за
Народно събрание на 5 окт. 2014г.

A. ПРИНЦИПНИ ПОЗИЦИИ, ПО КОИТО СЛЕДВА ДА СЕ ПОСТИГНЕ ПРЕДВАРИТЕЛНО СЪГЛАСИЕ МЕЖДУ ПОЛИТИЧЕСКИТЕ СИЛИ И В ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО, ПРЕДИ ДА СЕ ПРИСТЪПИ КЪМ ОБСЪЖДАНЕТО И ФОРМУЛИРАНЕТО НА ОРГАНИЗАЦИОННО-ТЕХНИЧЕСКИТЕ АСПЕКТИ НА ИЗБОРНИЯ ПРОЦЕС.

1. Промяна (усъвършенстване) на избирателната система.

В случай, че бъде запазена пропорционалната система с преференциално гласуване, да се въведе преференциално гласуване със задължителна преференция. Гласовете без преференция да са недействителни. На Общ. Съвет беше проведено гласуване по темата и 16 гласа от 22 подкрепиха този тип преференция.

2. Нова изборна география.

Преформатиране на многомандатните избирателни райони (МИР) и изравняването им по брой население с максимална разлика от 10%.

3. Формиране на нова ЦИК на принципа на номинации по модела на Конституционния съд и върховните съдилища и след публично изслушване. ЦИК от 9 до 11 члена.

5. Отмяна на принципите за партийно номиниране на изборната администрация на всички нива – РИК, СИК, ОИК. Професионален подбор на всички членове на изборната администрация.

6. Създаване на избирателен окръг „Чужбина“ с предварително фиксиран брой мандати.

7. Въвеждане на критерий за уседналост (между 5 и 10 години) при гласуване на парламентарни и президентски избори.

8. Провеждане активна регистрация и изработване на изборен регистър. Изграждане на механизъм за влизане излизане от изборния регистър по волята на гласоподавателя или при загуба на избирателни права.

Б. ОРГАНИЗАЦИОННИ ТЕХНИЧЕСКИ АСПЕКТИ

9. Да се промени принципът на номерация на бюлетините като се въведе код за проследяване на произхода.

Допускане на независими наблюдатели на всички етапи от производството, транспортирането, разпределението и използването на изборните книжа.

10. Допускане на гласуване и с др. знаци, а не само с „X“ и „V“, ако изборът е недвусмислен.
11. Да се въведе задължително броене на малки изборни секции в регионални преброителни центрове в рамките на същия МИР. В преброяването на гласовете и преференциите да се допусне участието на специални преброителни екипи, в които да участват граждани, които не са били членове на СИК, РИК или застъпници.
12. Създаване на възможност за разместване на членовете на РИК между различните МИР в предизборния период и разместване на членове или цели СИК в изборния ден.
13. Намаляване на броя на членовете а СИК и обвързването на броя членове с броя регистрирани избиратели като те са не повече от 7 члена за секциите с над 900 избиратели при провеждане на един избор или 9 при едновременно провеждане на два или повече избора.
14. Да се обмисли възможността да се намали максималният брой избиратели в една секция до 600 и да се съкрати продължителността на изборния ден до 17:00 часа.
15. Да се въведе процедура на бърз одит на избирателните секции по решение на ЦИК при съмнения за нередности при преброяването, както и одит на случаен принцип при съмнения за манипулиране на резултатите/преференциите.
16. Значително да се намали границата за дарения от физически лица и обвързването ѝ с минималната заплата като горната граница е 50% от минималната работна заплата.
17. Да се премахне фигурата на партийния пълномощник. Да се приложи принципът в една секция да има само едно партийно-упълномощено лице.
18. Да се създаде асоциация на неправителствените организации, които наблюдават изборния процес на основата на Декларацията за глобалните принципи за непартийно наблюдение, приета през 2012 г.
19. Да се гарантира законово достъпът на независимите наблюдатели до вкарването на данните в изчислителните центрове.

20. Да се въведе изискване и право изборните книжа, особено приемо - предавателните протоколи за получаване на бюлетините, за получаване и маркиране на печатите на СИК, хартиените ленти на урната, печатите на чувалите и др. да се подписват и от партийните застъпници.
21. Да се обмисли възможността за постепенна замяна на кристално прозрачните урни с полупрозрачни, за да се избегне разкриването на тайната на вота.
23. В синхрон с приемането на поправки в закона за политическите партии да се ограничи партийната субсидия на един спечелен глас и да се постави горна граница, независимо от броя спечелени гласове.
24. ЦИК да разработи система за обучение на потенциалните членове на СИК и да създаде база данни за преминалите подобни обучения. В обученията на ЦИК да бъдат включвани представители на политическите партии, активисти на партиите, застъпници, журналисти и др. категории за да бъде издигнато общото ниво на компетентност на ангажираните с изборния процес.

Стоил Стоилов